

ความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถ
ในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
Needs of A Learning Environment Management System
to Enhance Coping Ability Cyber Bullying for Secondary School Student
in the Southern Border Provinces

ฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล¹, จินตนา กลิ่นนันท² และ ชัชวาล ชุมรักษา³

Chatpong Chusangnin¹, Chintana Kasinan² and Chatchawan Chumraksa³

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Program in Educational Technology and Communication, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹chatpong@gmail.com

Received March 26, 2023; Revised December 19, 2024; Accepted December 22, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 360 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม นักเรียนจำนวน 150 คน ได้มาโดยวิธีการแบบเจาะจง และผู้ปกครอง จำนวน 150 คน ได้มาโดยวิธีการแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.39) และความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับ

ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.= 0.37) 2) ด้านครูผู้สอน ($\bar{X}$ = 4.54, S.D.= 0.46) 3) ด้านผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.40, S.D.= 0.63) ตามลำดับ

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมการเรียนรู้; การกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์; จังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

The purpose of this research is to study the effects of implementing a learning environment management system on cyber bullying in secondary school students in the Southern border provinces of Thailand. The samples of this study are 360 teachers that affiliated with the office of basic education commission and were selected by a cluster sampling method. 150 students and 150 parents, selected through purposive sampling. Research tools for data collection is a questionnaire about the needs of a learning environment management system to enhance the coping ability cyber bullying for secondary school student in the southern border provinces. And In-depth interviews. Statistics for data analysis are 1) frequency, 2) percentage, 3) mean, and 4) Standard Deviation.

The overall result showed coping ability of participating students increased during the study, rating at the high level ($\bar{X}$ = 4.43, S.D.= 0.39). The finding with specific aspects presented the top 3 needs in the learning environment management system are 1) learning management ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.= 0.37), 2) teachers aspect ($\bar{X}$ = 4.54, S.D.= 0.46), 3) students ($\bar{X}$ = 4.40, S.D.= 0.63).

Keywords: Learning Environment; Cyber Bullying; Southern Border Provinces

บทนำ

ปัจจุบันรูปแบบความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมีมากมายหลายรูปแบบซึ่งปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบทางสังคมที่เกิดขึ้น การรังแกกันผ่านพื้นที่ไซเบอร์เป็นรูปแบบความรุนแรงรูปแบบหนึ่งที่กำลังเกิดขึ้นแพร่หลายในสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งรูปแบบความรุนแรงรูปแบบนี้สามารถเกิดขึ้นได้กับคนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัยในสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น (Charoenwanit, 2017) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารมาพร้อมกับปรากฏการณ์การกลั่นแกล้งรูปแบบใหม่ที่เรียกว่าการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ ปรากฏการณ์การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ เป็นการแสดงทำที่ที่ไม่เป็นมิตร

ต่อผู้อื่นโดยการส่งข้อความหรือโพสต์สิ่งที่เป็นภัยคุกคามต่อผู้อื่นหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความก้าวร้าวทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีดิจิทัล อื่น ๆ (Willard, 2007) การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์เป็นการแสดงความก้าวร้าวผ่านคำพูดหรือตัวอักษรและเป็นการแสดงพฤติกรรมคุกคามผู้อื่นที่เกิดขึ้นในบริบทของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Wong, Chan & Cheng, 2013)

สภาพบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความแตกต่างทั้งทางด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ภาษา ศาสนา รวมถึงความเชื่อและค่านิยมที่แตกต่างกัน โดยชุมชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีการสื่อสารโดยใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นหลัก (Sangthong, 2008) Sittichai (2017) ได้ศึกษาพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนส่วนใหญ่รู้จักและเข้าใจพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ในระดับดีมาก ทั้งการประสบกับตนเองและเห็นบุคคลอื่นปฏิบัติจนเป็นเรื่องปกติ การเรียนการสอนบนเว็บไซต์แบบเครือข่ายสังคม ที่มีโครงสร้างเสมือนห้องเรียนจริง จำลองกระบวนการเรียนการสอนจริงที่ปฏิบัติอยู่ในชั้นเรียนปกติ ยังมีส่วนสนับสนุนอื่น ๆ ที่ช่วยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าด้วยการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ เน้นให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียนการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การบูรณาการระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยจัดแหล่งความรู้ต่าง ๆ ห้องสำหรับหาความรู้เพิ่มเติม สภาพแวดล้อมทางจินตภาพ มีชั้นเตรียมความพร้อมกระตุ้นผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การกระตุ้น โดยนำสภาพแวดล้อมทางการเรียนแบบสถานการณ์มาใช้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ นำสื่อบรรจุเนื้อหาเพื่อใช้เป็นทรัพยากรบนเว็บไซต์มาใช้ในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยีและสารสนเทศ Khlaisang (2016) อีกทั้งยังส่งเสริมความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ที่สอดคล้องกับรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างทันที่ Inthanon (2018)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำมาซึ่งข้อมูลในการพัฒนาระบบการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ในรูปแบบต่าง ๆ และนักเรียนสามารถมีภูมิคุ้มกันในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

การทบทวนวรรณกรรม

1. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีความสำคัญที่ส่งผลโดยตรงและมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนต่อตัวผู้เรียน การส่งผลโดยตรงที่ว่่านั้นเกิดกับตัวผู้เรียนในด้านการทำกิจกรรมต่าง ๆ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สามารถเป็นไปได้ทั้งมีส่วนช่วยในการอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นตัวกระตุ้นนักเรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียน เปลี่ยนเจตคติที่ดี ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจอยากเรียน อยากรู้ การจัดอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้น ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน สามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่สถานศึกษากำหนดได้

Riel (2000) เสนอรูปแบบแนวคิดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่พึงมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2. ความรู้เป็นศูนย์กลาง 3. ชุมชนเป็นศูนย์กลาง 4. การประเมินผลเป็นศูนย์กลาง

จากการสังเคราะห์ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้จึงเป็นส่วนประกอบในการเรียนรู้ สู่หลักการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยและการประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย การระบบและการพัฒนาระบบการสอน โดยนำแนวคิดทฤษฎีสื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านเครื่องมือที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ 2.ด้านผู้เรียน 3.ด้านครูผู้สอน 4.ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5.ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

2. การกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์

การกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์เป็นพฤติกรรมในการรังแกหรือคุกคามผู้อื่น ซ้ำ ๆ โดยมีเจตนาในการสร้างความเจ็บปวดให้ผู้อื่นได้รับผลกระทบทางจิตใจ ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยผู้รังแกจะเปิดเผย หรือปิดบังตัวตนก็ได้ เช่น การโจมตีหรือใช้วาจาหยาบคายดูถูกเหยียดหยาม การคุกคามข่มขู่ การคุกคามทางเพศออนไลน์ การใส่ความ การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น การขโมยอัตลักษณ์ดิจิทัล การเผยแพร่ความลับ การหลอกลวงในรูปแบบต่าง ๆ การสร้างบัญชีปลอมเพื่อโจมตีบุคคลที่ตัวเองไม่ชอบ การกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม (Inthanon, 2018) Sittichai (2017) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรังแกบนโลก ไซเบอร์ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แบ่งรูปแบบของการรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ไว้ เป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. การนิทาหรือด่าทอผู้อื่น 2.การหมิ่นประมาทผู้อื่น 3.การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ 4.การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย และ 5.การลบหรือบล็อกผู้อื่นบนโลกไซเบอร์

จากการสังเคราะห์รูปแบบการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ ในการกำหนด เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่จังหวัดชายแดน

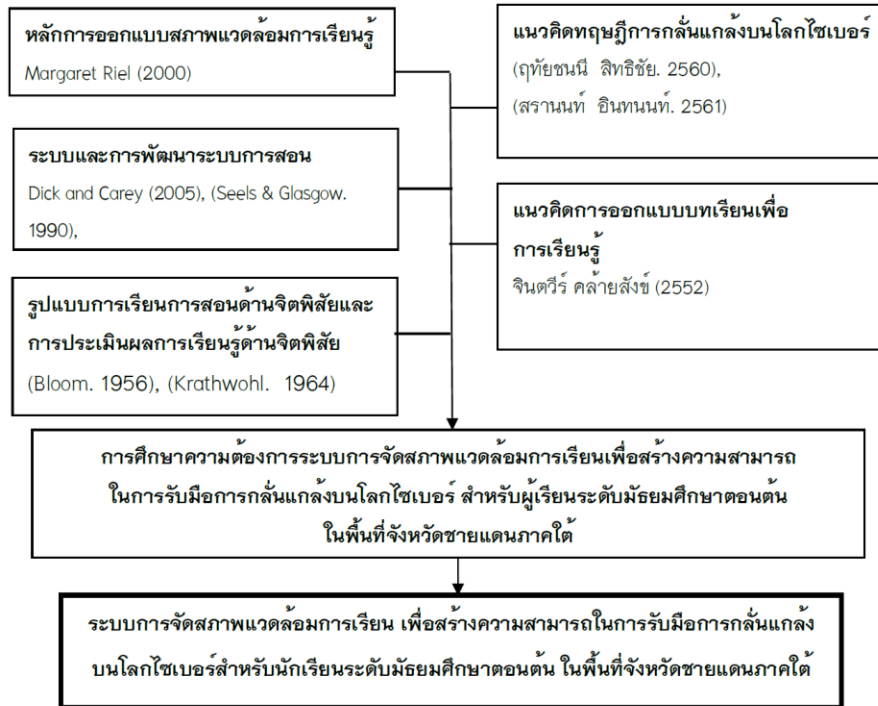
ภาคใต้ เพื่อนำมาเป็นประเด็นสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ โดยจากการวิเคราะห์รูปแบบการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ ได้แก่การใส่ความโจมตีคำทอ การประจานเผยแพร่ความลับต่อสาธารณะ การกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม การแอบอ้างชื่อหรือตัวตนของผู้อื่น และการหลอกลวงออนไลน์

3. จังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส พื้นที่นี้มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรม ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู ซึ่งมีภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่นของประเทศ ความหลากหลายนี้ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะที่ต้องการการจัดการและพัฒนาอย่างเหมาะสม ในด้านการศึกษา ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในพื้นที่ การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ยังต้องเผชิญกับความท้าทายจากสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาในพื้นที่นี้ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง (Sangthong, 2008) ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่นำไปสู่ปัญหาการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นปัญหาที่เพิ่มขึ้นในสังคมปัจจุบัน (Sittichai, 2017) ในบริบทของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความขัดแย้งที่มีอยู่ อาจเป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้เกิดการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ในกลุ่มเด็กและเยาวชน การศึกษาพบว่า พฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ในพื้นที่นี้มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเยาวชน (Tudkueda, 2019)

ดังนั้น การจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ และการพัฒนาทักษะการใช้สื่ออย่างรับผิดชอบในกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างสังคมที่เคารพความแตกต่างและลดปัญหาการกลั่นแกล้งในทุกรูปแบบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบสอบถามโดยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และการหาค่าความสอดคล้อง (IOC) เพื่อศึกษาความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส ทั้ง 46 โรงเรียน จำนวน 2,680 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่ม

แบบกลุ่ม (Cluster random Sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างอ้างอิงจากตารางสำเร็จของ Yamane (1973) ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน

2) นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15,148 คน โดยเลือกนักเรียนแบบเจาะจง ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนนักเรียน 150 คน

3) ผู้ปกครองนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเลือกผู้ปกครองแบบเจาะจง ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนผู้ปกครอง 150 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) แบบสอบถามเรื่องความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ และจังหวัดที่จัดการเรียนรู้อยู่เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 45 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ระบบการจัดการเรียนการสอนการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1 ข้อ

แบบสอบถามผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินความเที่ยงตรง (Validity) หรือ IOC (Index of Congruence) โดยคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองกับกลุ่มทดลองที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคได้เท่ากับ 0.89 แปลผลได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับดี

2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) ความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับครู นักเรียน และผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เป็นแบบแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ เครื่องมือที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ ทักษะความต้องการของผู้เรียน ความสามารถของครูผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการจัดการเรียนรู้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี ยะลา นราธิวาส ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากระบบออนไลน์ Google Forms จำนวนทั้งสิ้น 360 ฉบับ ด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random Sampling) จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ของครูจำนวน 360 ฉบับ นักเรียน 150 ฉบับ และผู้ปกครอง 150 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แนวคำถามที่สร้างขึ้นเองเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยดำเนินการสัมภาษณ์ ครูจำนวน 7 คน นักเรียนจำนวน 7 คน และผู้ปกครองจำนวน 7 คน รวม 21 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูลเป็นไปตามเทคนิคสามเส้า (Triangulation) ทำให้ข้อมูลที่ได้รับมาจากสามทาง ซึ่งตัวข้อมูลนั้นก็ยืนยันกันไปตามเนื้อหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลของระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตารางที่ 1 ผลของระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านเครื่องมือที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ต้องการ
1.	นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้	3.66	0.72	มาก
2.	นักเรียนใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนในการเรียนรู้	4.57	0.49	มากที่สุด
3.	นักเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการเรียนรู้ สม่ำเสมอ	4.52	0.43	มากที่สุด
4.	นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือใน การเรียนรู้เป็นประจำ	4.43	0.62	มาก
5.	นักเรียนมีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี สารสนเทศในการเรียนรู้	4.07	0.82	มาก
6.	นักเรียนสามารถใช้แอปพลิเคชันในการเรียนรู้	4.22	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย		4.25	0.40	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ด้านเครื่องมือที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ นักเรียนใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.72$)

ตารางที่ 2 ผลของระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านผู้เรียน

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ต้องการ
1.	นักเรียนยอมรับความแตกต่างในวิถีสังคมพหุวัฒนธรรม ของผู้เรียนคนอื่นได้	3.94	0.90	มาก
2.	นักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จที่อาจจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย หรืออับอายบนโลกไซเบอร์ฯ มากขึ้น	4.59	0.49	มากที่สุด
3.	นักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มตำหนิผู้อื่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	4.35	0.74	มาก
4.	นักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น เช่น ภาพถ่าย วิดีโอคลิป ออกสู่สาธารณะ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	4.48	0.58	มาก
5.	นักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มกีดกันผู้อื่นให้ออกจากกลุ่ม โดยสร้างความหมางเมิน หรือแสดงอคติผ่านข้อความ	4.36	0.62	มาก
6.	นักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มแอบอ้าง หรือสวมรอยอัตลักษณ์ของผู้อื่น	4.55	0.56	มากที่สุด
7.	นักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มหลอกลวงผู้อื่น ทั้งการโอนเงิน ขายสินค้าออนไลน์ หรือหลอกลวงเพื่อการนัดเจอ	4.56	0.57	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.40	0.63	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านผู้เรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ นักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้ม

เผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จที่อาจจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย หรืออับอายบนโลกไซเบอร์ฯ มากขึ้น ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนยอมรับความแตกต่างในวิถีสังคมพหุวัฒนธรรม ของผู้เรียนคนอื่นได้ ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.90$)

ตารางที่ 3 ผลของระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านผู้สอน

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ต้องการ
1.	เข้าใจถึงสาเหตุของการการกลั่นแกล้งของผู้เรียน ทั้งในรูปแบบชั้นเรียนปกติ และชั้นเรียนออนไลน์	4.57	0.49	มากที่สุด
2.	มีความสามารถในการช่วยเหลือนักเรียน หากผู้เรียนโดน กลั่นแกล้ง ทั้งแบบชั้นเรียนปกติ และชั้นเรียนออนไลน์	4.08	0.48	มาก
3.	ครูสามารถสอนให้ผู้เรียนรับรู้ และสามารถรับมือกับ การโดนเพื่อนกลั่นแกล้งได้ ทั้งในรูปแบบชั้นเรียนปกติ และชั้นเรียนออนไลน์	4.76	0.42	มากที่สุด
4.	ครูรับฟังปัญหาของผู้เรียน ร่วมแก้ปัญหา และสามารถ แนะนำผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอเมื่อผู้เรียนโดนกลั่นแกล้ง ทั้งในรูปแบบชั้นเรียนปกติ และชั้นเรียนออนไลน์	4.65	0.47	มากที่สุด
5.	การสอนและประเมินแบบเจตพิสัยจะช่วยให้ผู้เรียน ความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซ เบอร์ฯ ได้	4.67	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.54	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ครูสามารถสอนให้ผู้เรียนรับรู้ และสามารถรับมือกับการโดนเพื่อนกลั่นแกล้งได้ ทั้งในรูปแบบชั้นเรียนปกติ และชั้นเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 4.76$, $SD = 0.42$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีความสามารถในการช่วยเหลือนักเรียน หากผู้เรียนโดนกลั่นแกล้ง ทั้งแบบชั้นเรียนปกติ และชั้นเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.48$)

ตารางที่ 4 ผลของระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ต้องการ
1.	ผู้สอนต้องการระบบการสอนที่ส่งเสริมความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ฯ	4.60	0.49	มากที่สุด
2.	ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรเป็นสถานการณ์ปัญหาที่มีหลายระดับ เช่น ระดับง่าย ระดับปานกลาง ระดับยาก	4.58	0.52	มากที่สุด
3.	ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรเป็นสถานการณ์ปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญในสภาพจริง	4.54	0.60	มากที่สุด
4.	ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรเป็นสถานการณ์ปัญหาที่เป็นเรื่องราว (Story)	4.45	0.82	มาก
5.	ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรมีเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.62	0.69	มากที่สุด
6.	ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรมีระบบการแนะนำการทำงานและการใช้	4.36	0.81	มาก
7.	ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรมีระบบการแนะนำวิธีการคิดที่ใช้ในการแก้ปัญหาและการดำเนินการแก้ปัญหา	4.75	0.46	มากที่สุด
8.	ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น เว็บไซต์ในการค้นหาข้อมูล โปรแกรมในการทำรายงาน และนำเสนองาน หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.66	0.65	มากที่สุด
9.	ผู้สอนต้องการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ไว้ในระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.43	0.81	มาก

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ต้องการ
10.	ผู้สอนต้องการให้มีการปฐมนิเทศ โดยผู้สอนชี้แจงรายละเอียดและให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้	4.36	0.83	มาก
11.	ผู้สอนต้องการระบบลงทะเบียนในการจัดระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ฯ	4.73	0.44	มากที่สุด
12.	ผู้สอนเห็นว่าควรมีการทดสอบความรู้ก่อนการเรียนรู้	4.61	0.60	มากที่สุด
13.	ผู้สอนเห็นว่า ควรมีการประเมินความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งก่อนการเรียนรู้	4.55	0.62	มากที่สุด
14.	ผู้สอนเห็นว่าควรมีการระบบการจัดการเนื้อหาบทเรียนแบบเป็นลำดับตามการสอนแบบจิตพิสัย 5 ชั้น	4.38	0.60	มาก
รวมเฉลี่ย		4.60	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ฯ ควรมีระบบการแนะนำวิธีการคิดที่ใช้ในการแก้ปัญหา และการดำเนินการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.75$, $SD = 0.46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ควรมีระบบการแนะนำการทำงานและการใช้ ($\bar{X} = 4.36$, $SD = 0.81$) ผู้สอนต้องการให้มีการปฐมนิเทศ โดยผู้สอนชี้แจงรายละเอียดและให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.36$, $SD = 0.83$)

ตารางที่ 5 ผลของระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดน ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ต้องการ
1.	ผู้สอนวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยแบบทดสอบเป็น ประจำ	4.39	0.48	มาก
2.	ผู้สอนให้ความสำคัญกับการวัดเจตคติของผู้เรียนอย่าง สม่ำเสมอ	4.44	0.49	มาก
3.	ผู้สอนต้องการใช้สถานการณ์ปัญหาในการวัดเจตคติของ ผู้เรียนในการเรียนการสอนของท่าน	4.42	0.52	มาก
4.	ผู้สอนต้องการเสนอกรณีตัวอย่าง หรือประเด็นปัญหา ขัดแย้งเกี่ยวกับค่านิยม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใน การรับรู้ ปรากฏการณ์ สถานการณ์ อย่างสม่ำเสมอ	4.51	0.52	มากที่สุด
5.	ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น ปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับค่านิยม ของการจัดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.61	มาก
6.	ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามค่านิยม ในทางที่ดี ซึ่งผู้เรียนได้เห็นโทษ และการละเลยที่ไม่ ปฏิบัติตามค่านิยม	4.43	0.62	มาก
7.	ผู้สอนต้องการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามค่านิยมด้วย เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ	4.33	0.71	มาก
8.	ผู้สอนต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามค่านิยมที่ดี อย่างสม่ำเสมอ	4.34	0.71	มาก
9.	ผู้สอนต้องการวัดเจตคติของผู้เรียนด้วยวิธีการให้ผู้เรียน ประเมินตนเอง	4.37	0.62	มาก

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ ต้องการ
10.	ผู้สอนต้องการวัดเจตคติของผู้เรียนด้วยวิธีการให้ผู้เรียน ประเมินเพื่อน	4.41	0.54	มาก
11.	ผู้สอนต้องการวัดเจตคติของผู้เรียนด้วยวิธีการให้ ผู้ปกครองประเมินผู้เรียน	4.28	0.63	มาก
12.	ผู้สอนต้องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาจิต พิสัยที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับมือการกลั่นแกล้งบนโลก ไซเบอร์	4.22	0.68	มาก
13.	ผู้สอนต้องการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศในการ พัฒนาจิตพิสัยที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับมือการกลั่น แกล้งบนโลกไซเบอร์	4.35	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย		4.38	0.46	มาก

ตารางที่ 5 พบว่า ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้สอนต้องการเสนอกรณีตัวอย่าง หรือประเด็นปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับค่านิยม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนในการรับรู้ ปรากฏการณ์สถานการณ์ อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้สอนต้องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาจิตพิสัยที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.68$)

จากการสัมภาษณ์ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียน เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้

1) ด้านเครื่องมือที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และมีทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ ในการออกแบบระบบการสอน ผู้เรียนมีความต้องการให้ครูผู้สอนออกแบบระบบการสอนให้นักเรียนสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์มือถือ ได้อย่างสะดวกและแสดงผลผ่านโทรศัพท์มือถือหรือสมาร์ทโฟน ในการเรียนรู้

2) ด้านผู้เรียน ครู และนักเรียน ให้ข้อเสนอแนะว่า นักเรียนมีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลมากขึ้น เห็นว่า พฤติกรรมเหล่านี้เป็นภัยในการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน และมีความต้องการให้ผู้สอนพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยลดปัญหาการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล

3) ด้านครูผู้สอน ครูส่วนใหญ่เห็นว่า การสอนและประเมินแบบเจตพิสัยจะช่วยให้ผู้เรียนความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล ได้ ผู้ปกครองเห็นว่า ครูควรมีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาเมื่อโดนเพื่อนกลั่นแกล้งทางโซเชียลได้

4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียน และครู ต้องการให้มีการแนะนำวิธีการในการแก้ปัญหา และการดำเนินการแก้ปัญหาการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล ครูมีความต้องการเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เช่น ระบบการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือสื่อสาร เครื่องมืออำนวยความสะดวก เครื่องมือสนับสนุนผู้เรียน เครื่องมือบริหารรายวิชา

5) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้ปกครอง ต้องการให้ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีเสนอกรณีตัวอย่าง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกฝนการเผชิญปัญหา ทำให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และอภิปรายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมุ่งพัฒนานักเรียนด้านจิตพิสัยเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจเกี่ยวกับการนำมาอภิปรายผล ในแต่ละด้านมีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. ด้านเครื่องมือที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นักเรียนใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนในการเรียนรู้ ผู้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เป็นประจำ นักเรียนสามารถใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sittichai (2017) ได้ศึกษาเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีพฤติกรรมกรังแกลบนโลกโซเชียล พบว่าด้านเทคโนโลยี เยาวชนทุกคนมีสมาร์ทโฟนที่สามารถใช้ส่วนตัวและมีการต่อระบบอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาทุกคนในการออกแบบระบบการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออกแบบระบบการสอนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์มือถือได้อย่างสะดวก

2. ด้านผู้เรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีแนวโน้มพฤติกรรมกรังแกล้งบนโลกโซเชียลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Sittichai (2017) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรังแกลบนโลกโซเชียลของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แบ่งรูปแบบของการรังก้านผ่านโลกโซเชียลไว้

เป็น 5 ด้าน ได้แก่ การนิเทศหรือดักฟังผู้อื่น การหมิ่นประมาทผู้อื่น การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย การลบหรือบล็อกผู้อื่นบนโลกไซเบอร์

3. ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถสอนให้ผู้เรียนรับรู้ และสามารถรับมือกับการโดนเพื่อนกลั่นแกล้งได้ ทั้งในรูปแบบชั้นเรียนปกติ และชั้นเรียนออนไลน์ ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Amaraphibal (2016) พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่เลือกที่จะจัดการปัญหาดังกล่าวนี้ด้วยตนเองและไม่ปรึกษาอาจารย์ การพูดคุยกับเพื่อนกลับทำให้สุขภาพจิตเสียมากยิ่งขึ้น ครูควรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาครูสามารถสอนให้ผู้เรียนรับรู้ และสามารถรับมือกับการโดนเพื่อนกลั่นแกล้งได้

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สอนต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ฯ ควรมีการแนะนำวิธีการในการ และผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูมีความต้องการเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เช่น ระบบการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือสื่อสาร เครื่องมืออำนวยความสะดวก เครื่องมือสนับสนุนผู้เรียน เครื่องมือบริหาร

5. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ผู้สอนต้องการเสนอกรณีตัวอย่าง หรือประเด็นปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับค่านิยม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนในการรับรู้ปรากฏการณ์ สถานการณ์ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาจิตพิสัยของแคทโวล บลูม และมาเซีย (Bloom, 1956) มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึกเจตคติคุณธรรม ประกอบด้วย 5 ชั้น ดังนี้ ชั้นการรับรู้ ชั้นการตอบสนอง ชั้นการเห็นคุณค่า ชั้นการจัดระบบ และชั้นการสร้างลักษณะนิสัย ที่พัฒนานักเรียนโดยมุ่งการพัฒนาจิตพิสัยเป็นสำคัญ

สรุป

ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีระดับความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถนำผลการศึกษาไปออกแบบพัฒนาระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

1. การใส่ใจความใจดีต่อ
2. การประจานเผยแพร่ความลับต่อสาธารณะ
3. การกีดกันผู้อื่นออกจากกลุ่ม
4. การแอบอ้างชื่อหรือตัวตนของผู้อื่น
5. การหลอกลวงออนไลน์

ด้านครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ด้าน

เจตคติและค่านิยมด้านเจตพิสัยเพื่อลดการกลั่นแกล้ง 5 ขั้น ได้แก่ 1. ขั้นการรับรู้ 2. ขั้นตอนสนอง 3. ขั้นการสร้างค่านิยม 4. ขั้นการจัดระบบคุณค่า 5. ด้านผู้เรียน มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ร่วมวิพากษ์และผลกระทบและความรู้สึกที่เกิดขึ้นหากตนเองได้รับผลกระทบ เรียนรู้แนวทางการช่วยเหลือ กลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์แก้ไขปัญหา พร้อมแนวทางการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ซ้ำ ทั้งจากกรณีศึกษา และการเป็นผู้ร่วมสร้างค่านิยมที่ดีที่ทำให้โรงเรียนลดการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ลง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยความต้องการระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีข้อเสนอแนะแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียนที่ครูยังพบพฤติกรรมที่มีการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ ครูสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีเจตคติและค่านิยมด้านเจตพิสัยเพื่อลดการกลั่นแกล้ง 5 ขั้น ได้แก่ 1. ขั้นการรับรู้ 2. ขั้นตอนสนอง 3. ขั้นการสร้างค่านิยม 4. ขั้นการจัดระบบคุณค่า 5. ขั้นการสร้างลักษณะนิสัย อันจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ได้

2. การพัฒนาระบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความสามารถในการรับมือการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ควรนำกระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของเครทโวล บลูม และมาเซีย เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติคุณธรรม หรือจริยธรรม ที่พึงประสงค์

References

- Amaraphibal, A. (2016). Cyber-bullying victimization among youths: Risk factor, mental health impacts and reporting to the third person. *Research Methodology & Cognitive Science*, 14(1), 59–73.
- Chailaisathaporn, S. (2018). Experiences and Guidelines of coping in young thai victim of cyberbullying. *Journal of Research and Curriculum Development*, 7(2), 215–234.
- Charoenwanit, S. (2017). Cyber Bullying: Impacts and Preventions in Adolescents. *Thai Science and Technology Journal*, 25(4), 639–648.
- Inthanon, S. (2018). *Cyber Bullying*. Natchawat.
- Khlaisang, J. (2016). *Web design for teaching applied guidelines for e-learning blended classes*. Chulalongkorn university.

- Maslow, A. (1970). Human needs theory: Maslow's hierarchy of human needs. In R.F. Craven & C. J. Hirnle (Eds.), *Fundamental of Nursing: Human Health and Function*. (3rd ed.). Lippincott.
- Riel, M. (2000). *Learning Circles: Virtual Communities for Elementary and Secondary Schools*. Institute of Education Sciences.
- Sangthong, E. (2008). *Multicultural Leadership of Public School Directors in Three Provinces. southern border*. Prince of Songkla University.
- Sittichai, R. (2017). Cyberbullying Behavior among Youth in the Three Southern Border Provinces, Thailand. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University*, 28(1), 86–99
- Tudkuea, T. (2019). Guidelines for Preventive Cyber Bullying Behaviors among Secondary School Students in the Three Southern Border Provinces. *Journal of Behavioral Science for Development*, 11(1), 91–106.
- Willard, N. (2007). *Cyberbullying and cyberthreats: Responding to the challenge of online social aggression, threats, and distress*. Research Press.
- Wong, D.S.W., Chan, H.C., Cheng, C.H.K. (2013). Cyberbullying Perpetration and Victimization Amon Adolescents in Hong Kong, *Children and Youth Services Review*, 36, 133–140.